

2. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал: ключ к успеху в новом тысячелетии / Э. Брукинг; пер. с. англ. Л.Н. Ковачиной. – СПб. : Питер, 2001. – 288 с.

3. Гапоненко А. Л. Управление знаниями. Как превратить знания в капитал / А. Л. Гапоненко, Т. М. Орлова. – М.: Эксмо, 2008. – 400 с.

4. Корнух О. В. Интеллектуальный капитал – основа інноватизації, ефективної і корпоративної стратегії підприємства: монографія / Турило А. М., Корнух О. В.; ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. – 228 с.

5. Чухно А. А. Постиндустриальная экономика: теория, практика и ее значение для Украины // А. А. Чухно. – М. : Логос, 2003. – 632 с.

УДК 338.517.2

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК
ЧИННИК ВПЛИВУ НА ТАРИФ**

Столяр О. О.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

e-mail: mik_ineu@ukr.net

тел. 0342 506 613

До загальних організаційно-економічних відносин належать форми і методи господарювання, які характерні для всіх галузей економіки. Серед останніх сьогодні виділяють, по-перше, ринкову систему, в центрі якої – товарно-грошові відносини; по-друге, підприємництво, засноване на ефективному веденні господарства. Загальні організаційно-господарські відносини – це відносини у сфері грошового обігу, ціноутворення, фінансів, кредиту, маркетингу, менеджменту, біржової справи тощо [1].

Організаційно-економічні відносини суб'єктів нафтогазового комплексу – це відносини, що формуються і розвиваються у процесі здійснення господарської діяльності; або сукупність стосунків між суб'єктами газового ринку, що виникають у процесі здійснення різних видів господарських операцій.

Значний внесок у дослідження питань розвитку підприємств нафтогазової галузі в умовах становлення та розвитку ринку природного газу зробили такі науковці: О. І. Амоша, Я. С. Витвицький, А. Е. Воронкова, Л. Т. Гораль, М. О. Данилюк, О. Г. Дзьоба, Д. О. Єгер, О. О. Лапко, Р. Т. Мацьків, І. В. Перезова, В. П. Петренко, А. О. Устенко, І. Г. Фадєєва, І. К. Чукаєва та ін. Незважаючи на значну кількість досліджень, у цьому напрямі ще не всі аспекти проблеми організаційно-економічних відносин суб'єктів є дослідженими.

Метою даного дослідження є визначення особливостей організаційно-економічних відносин газорозподільних підприємств як чинника впливу на тариф газорозподільних компаній.

Організаційно-економічні відносини традиційно можна розглядати на: макрорівні – рівень державних і міждержавних економічних процесів; метарівні – економічні зв'язки галузевого і ринкового значення; мікрорівні – економічні зв'язки між фірмами однієї галузі [2].

Досліджувані газорозподільні компанії мають такі організаційно-економічні відносини: безпосередні зв'язки із користувачами природного газу (комунально-побутові, промислові споживачі) з приводу послуг, які надають (мікрорівень); стосунки між газотранспортними компаніями та виробниками, імпортерами з приводу отримання поставок газу (метарівень); відносини з державою через органи державного регулювання з питань ціноутворення, гармонізації нормативної бази, доступу до мережі (макрорівень).

В загальному розумінні організаційні відносини – це вплив, взаємодія або протидія між елементами організації всередині і поза нею при створенні, функціонуванні, розвитку та руйнуванні. На всіх означених рівнях для газорозподільних підприємств – це стосунки з приводу розподілу функцій, виконання завдань і передачі повноважень, володіння правами та обов'язками, що виникають у процесі: реалізації функцій менеджменту економічної діяльності (планування, організування, мотивування, контролювання); прийняття управлінських рішень; забезпечення здійснення основних господарських операцій.

Водночас економічні відносини – це відносини, які виникають між контрагентами із приводу виробництва, обміну, реалізації, споживання товарів, послуг та ідей. До економічних відносин газорозподільних компаній можна віднести відносини, які пов'язані з формуванням і реалізацією економічного потенціалу; з інвестуванням; формуванням торговельних відносин; зі сплатою платежів та фінансові відносини, в тому числі з приводу формування тарифу на власні послуги на розподіл газу.

Ефективне функціонування організаційно-економічних відносин можливе лише у разі дотримання усіма суб'єктами господарської діяльності певних методологічних принципів. Останні багато в чому ідентичні принципам державнорегуляторних відносин, які слугують підґрунтям динамічного розвитку відповідних ефективних механізмів функціонування суб'єктів економічної діяльності. Варто вказати на механізм тарифоутворення досліджуваних компаній, вдосконалення якого має враховувати організаційно-економічні відносини цих підприємств на всіх визначених рівнях в умовах розвитку ринку природного газу завдяки поєднанню правових, адміністративних та економічних важелів регулювання таких відносин підприємств-суб'єктів [3].

Чималою є роль інтегрованих господарських об'єднань в нафтогазовому комплексі України для зростання поєднаних підприємств і формування ціни на газ. Це зумовлено ефективним функціонуванням комплексу загалом за умови виникнення зацікавленості в інтеграції відносин підприємств на різних етапах формування вигідного тарифу для кінцевого споживача. Такі врегульовані стосунки становлять значний ресурс для економії на витратах щодо надання послуги, наприклад доставки газу, і для впровадження нових технологій.

Таким чином, тарифоутворення на ринку природного газу в сучасних економічних умовах є не тільки процесом, в основу якого покладено розрахунково-аналітичний компонент, котрий відображає інтереси газорозподільних компаній зокрема, але й державне регулювання економічного розвитку, що потребує врахування комплексу макро-, мезо- і мікроекономічних чинників про моделюванні такого тарифу.

Список використаних джерел:

1. Коротя М. І. Організаційно-економічний механізм регулювання діяльності газорозподільних підприємств Західного регіону [Текст]: дис. канд. екон. наук / Коротя М. І.; 08.00.05 - розвиток продукт. сил і регіон. економік. – Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, – Одеська національна академія харчових технологій, 2019.
2. Кормишкін Ю.А. Організаційно-економічні відносини аграрних підприємств - суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності / Електронний ресурс – Режим доступу: <https://visnyk.mnau.edu.ua/n87v4r2015kormyshkin/>
3. Юхимець Р. С. Регулювання ринкових відносин у сфері транспортування і постачання природного газу [Текст]: автореферат дис. канд. екон. наук / Юхимець Р. С. ; 08.00.03 - економіка та упр. нац. госп-вом. – Київ : ДУ"Ін-т економіки та прогнозування НАНУ", 2018. – 20 с.

УДК: 65.01

ІМІДЖ ЯК ВАЖЛИВИЙ ПОКАЗНИК ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ

Ткаченко В. В.

Університет державної фіскальної служби України

e-mail: k_605@ukr.net

тел. 098-633-65-32

Актуальність тематичних досліджень вказує на необхідність визначення нових показників ефективної діяльності підприємства в контексті підвищення його конкурентоспроможності та залучення інвестицій. До таких показників відноситься позитивний імідж підприємства, що стимулює підвищення інтересу інвесторів для реалізації інноваційних проектів та освоєння ресурсного, фінансового та людського потенціалу підприємства, а